

salon, nam ejus mortem magnoperè dolerem. — Non animadvertent romani imperatores martyrum sanguinem semen christianorum fieri. — Qui sepulchrum custodiebant milites non commisissent ut corpus Jesu discipulis traderent. — Pontifex Joiadas Joam clanculùm educandum curavit. — Dignus erat Aristoteles qui Alexandrum doceret; nec minus dignus erat Alexander qui ab Aristotele edoceret. — Darius, ne ab hostibus vivus comprehenderetur, aufugit. — Agesilaus, qui Persarum imperium armis quærendum susceperat, subito jussus est Spartam reverti. — Adolescentes, vobis non licet esse otiosis. — Divitis interest beneficum esse liberalemque erga pauperes. — Vellem Romæ mansisses. — Consules exercitum scribere jussi sunt. — Angelus juniorem Tobiam admonuit ut sui patris oculos apprehensi piscis felle illiniret, asseverans senem sic recuperaturum esse visum.

Thème 136.

175*-176*. — Mardocheus Estherem quam in suam filiam adoptaverat, optimè instituendam curavit. — Porsennam admonuit Mucius Scevola trecentos Romanos sui similes in ipsum juravisse. — Aruspices Cæsarem præmonuerant ut quam diligentissimè iduum martiarum diem caveret. — Philosophiæ studeas oportet. — Israelitæ, Moysis vultum lucè radiantem videntes, ad illum proximè accedere non audebant. — Scipio Æmilianus primus mœnia aggredi non dubitavit. — Cavebat Trajanus ne quod privatus vituperaverat, id imperator faceret. — Abias, Roboami successor, non animadvertent Jeroboamum sua explicare agmina ut Judæ exercitum intercluderet. — Dignus fuit Amilcar qui in peritissimorum ducum numero haberetur. — Dionysius, Lusitaniæ rex, non poterat quin Elisabethæ, suæ conjugis virtutem miraretur atque æstimaret. — Sancta Helena, imperatoris Constantini mater, summo perfusa est gaudio quod Jesu Christi crucem quam quibuslibet orbis thesauris præponebat, reperire potuisset.

— Quisque Romæ nobilissimus sanctum adibat Benedictum, eique suos filios instituendos tradebat. — Adolescenti licet inter colloquendum esse festivo, non autem esse maledicco aut mendaci. — Nigri cum Severo de imperio certantis intererat magis impigrum esse et voluptatibus minus deditum.

Thème 137.

175*-176*. — Servius Terentius caput suum amputandum obtulit, ut Decimum Brutum, quem insequerentur equites, morti eriperet. — Discipuli quos miserat Jesus Christus operam dederunt ut omnia ad Pascha celebrandum essent parata. — Non animadvertent imperator Maximinus se ob suam crudelitatem omnibus Romanis, imo suis etiam militibus horrore esse. — Lacedæmonii ad Pausaniam scripserunt illum, nisi domum reverteretur, capitis damnatum iri. — Parmenion Alexandro scripserat ut a Philippo medico caveret. — Procul dubio Pilati intererat esse humaniorem Judæis erga Jesum; at illius haud minus intererat esse æquiores minusque pavidum. — Nos fatemur, Petre, te fortissimum fuisse et Jesu Christi magistri tui valde studiosum; at tibi non licebat esse in te confidenti ac temerario. — Porus sua fortitudine dignus fuit quem ipse Alexander, a quo victus fuerat, miraretur nec non et æstimaret. — Darius pœnituit quod Charidemum neci dedisset, illumque sepeliendum curavit. — Cum exclamavisset Josephus: Ego sum Josephus quem vos vendidistis, sui eum fratres affari non audebant. — Jugurtha respondere jussus est. — Vellem frater tuus adesset. — Objurgatus est rex Agis quod cenà publicâ abfuisset, ut cum regina sua conjuge cœnaret.

Thème 138.

175*-176*. — Amicos obsequium, inimicos veritas parit, ait quidam poeta: caveamus tamen ne veritatem nimio prodamus obsequio. — Julianus sibi metuens, Pom-

peiano Marci Aurelii genero imperium obtulit; at senex ille modestus magnoque præditus iudicio non commisit ut istud acciperet. — Porsenna, cum animo perciperet suâ magni referre ut cum Romanis pacificaretur, acceptis obsidibus, bello finem imposuit. — Et meâ et tuâ maxime interest ut recte valeas. — Jacobus in Ægyptum profectus, Judam præmittendum curavit qui Josephum de proximo suo adventu certiore faceret. — Quam turpe est viris christianis minori virtute esse præditis quam nonnulli erant falsorum numinum cultores. — Haud dubitavit Scipio Æmilianus congredi cum rege barbaro, portentosâ staturâ, qui ad certamen singulare Romanos sæpius provocabat. — Pauperes, cum sint Jesu Christi fratres, digni sunt quorum nos misereat. — Digna fuissent hominum peccata ut Deus humanum genus deleret. — Multi Cæsarem monuerant conjurationem in eum esse factam. — Lucius Æmilius consul, apud Cannas mortifero vulnere ictus, Lentulo, tribuno militum dixit moriens: Abi, nuntia patribus urbem Romam muniant, priusquam hostis victor adveniat.

Thème 139.

175-176. — Vestra refert, amici mei, ut scientiam, magis autem sapientiam acquiratis. — Lacedæmonii auxilia Cyro mittenda decreverunt. — Quis credat? Nero, suo ineunte regno, iudicio capitali chirographum apponere non audebat. — Valerianus, romanus imperator, non animadvertit se intercludi ab exercitu Saporis regis qui ipsum captum planè indignis modis habuit. — Tibi bene persuasum sit te cupiditatibus indulgendo felicitatem non esse adepturum. — Themistocles populo persuasit ut publica pecuniâ classis centum navium ædificaretur. — Lætitia efferebantur apostoli, quod Jesu Christi causa virgines cæsi fuissent. — Rex Babylonis, salvum et incolumem videns Danielem non potuit quin exclamaret magnum esse Danielis Deum. — Albanus exercitus Curiatis in-

clamavit ut fratri opem ferrent. — Vedius Pollio, homo inauditæ ferocitatis, haud dignus erat quem Augustus in amicorum suorum numero haberet. — Numquid dignum erat Manlii delictum ut suo filio pater caput præcidi iuberet? — Curio, tribunus plebis, Cæsaris causam dignitatemque defendendam susceperat. — Athletæ, spe se Olympicis in ludis coronâ redimitum iri, vitæ deliciis abstinere; nobis autem quid non faciendum est eo fine ut in cælo coronemur? — Pœni a Scipione obsessi, omnia mala statuerunt subeunda ut patriam servarent.

Thème 140.

177-178. — A quodam ex suis amicis interrogatus Alexander cuinam regnum relinqueret, respondit: Omnium dignissimo. — Quærebat Cæsar quare Ariovistus non decertaret. — Rebecca interrogata num cum Eliezero, Abrahami administro, vellet proficisci, haud cunctanter se non abnuere respondit. — Diogenes coram Atheniensibus quid de iis sentiret liberius dicebat. — Josue dixerunt Israelitæ: Quod tu nobis præscripseris nos faciemus. — Scythæ in silvis versantes putabant parvi referre suâ scire quâ esset Alexander et unde veniret. — Primum dubitabant Judæ Machabæi milites num Antiochi copiis possent resistere; sed postea non dubitaverunt quin Deus cui faveat exercitui victoriam donet. — Visne scire quanti emerit Augustus corvum a quo imperator salutatus fuit? Nummorum argenteorum viginti millibus. — Rex Macedoniae Alexander erat, Darius vero rex Persarum; non te fugit uter victus fuerit. — Scis quanta gratia Josephus in Ægypto valuerit. — Apud Ægyptios, sua sponte homicida morte mulctabatur, nec perpendebant utrum liber esset nec ne homo interfectus. — Cum e carcere elapsus esset sanctus Petrus, primum dubitare visus est num verè liber esset; at postea non dubitavit quin ipse ab angelo, quem Deus miserat, fuisset liberatus.

Thème 141.

177-178. — Audivistine quanti captum a se murem vendiderit quidam avarus, dum Casilinum obsessum teneretur? ducentis denariis. — Adherbal perpendens suum fratrem Hiempsalem a Jugurtha neci datum fuisse, quid sibi ipsi metuendum esset intellexit. — O Dion, poterasne dubitare quin Callippus, cui confidebas, vitæ tuæ insidiaretur, cum ex conjuge et sorore tua istud audiisses! — Ex Evangelio scimus quomodo Jesus quinque hominum millia in deserto aluerit. — Josephi dispensator a Jacobi filiis quæsit cur injuriam pro beneficio rependissent. — Isaias desertam fore Babylonem prædixerat; vix idcirco assignant viri geographiæ peritissimi quid loci urbs ista olim tenuerit. — Quis nescit quantam prudentiam exhibuerit Annibal, quot obstacula superaverit, quam fuerit callidus, quantum ejus nomen formidaverint Romani, et quanti hunc ducem Scipio ipse aestimaverit? — Achior primum dubitare videbatur num Holophernem occidisset Juditha; sed cum ducis istius aspexit caput, non dubitavit quin Deus, ad vindicandos Israelitas, ab isto superbissimo homine pœnas repetiisset. — Festus sanctum Paulum interrogavit num Hierosolymam duci vellet. — In Ægypto capite damnabatur qui felem occiderat; nec attendebant utrum sponte fecisset necne.

Thème 142.

177-178. — Quid mea refert utrum hodie an cras mihi Deus vitam auferat, dummodo justorum morte moriar? — Parum curabat imperator Severus utrum splendide vestiretur necne. — Quisnam suspicatus fuisset Jesum Christum ab uno ex suis apostolis proditum iri? — Causa fuit Varronis temeritas cur Romani cruentam cladem pertulerint. — Davidi erat cur de rege Saule quereretur. — Haud scio an omnia quæ Petrus de suo fratre dixit sint vera. — Non præviderat Cæsar se a suis amicis trucidatum

iri, præsertimque a Bruto, quem suum filium vocabat. — Existimabat Herodes Magos Hierosolymam esse redituros. — Non arbitror, apud Græcos oratorem Demosthenem eloquentiorem exstitisse. — Thyus, Paphlagoniæ præfectus, haud suspicabatur se ad Persarum regem fulvæ feræ instar ductum iri. — Audebat Nero dicere: Parvi meâ refert utrum me Romani diligant an oderint: quinimo malo eis odio esse quam amori. — Caligula, parum curant Romani utrum canendi et saltandi tu peritus sis necne. — Causa fuit superbia cur angeli rebelles cælo expulsi sint et in inferos dejecti. — Jacobi filiis locus erat metuendi iram Josephi; at Josephus fratribus suis injurias ab illis acceptas ignovit.

Thème 143.

177-178. — Persuasum habebat Goliathus nullum ex Israelitis contra se congregari esse ausurum. — Non prævidebat Tarquinius Superbus se olim regno detrusum Roma expulsus iri, imprimis Junii Bruti opera, quem stultum habebat. — Quisnam suspicatus fuisset Demosthenem, primum a cunctis audientibus exhibilatum, oratorum principem aliquando factum iri. — Non arbitror ullum falsorum numinum cultorem divitias minoris unquam fecisse quam fecit Aristides, cui sua probitas Justi cognomen asseruit. — Alexandri mors immatura causa fuit cur Carthagini, cui erat infensissimus, superbiam non contuderit. — Haud scio an sociale bellum funestius Italiæ fuerit quam civile. — Tito imperium adepto erat locus de Domitiano fratre suo querendi, attamen hunc imperii consortem assumpsit, suique successorem declaravit. — Quid meâ refert, dicebat sævus Caracalla, utrum in cælo an in inferis Geta meus frater versetur, dummodo in terris non habitet? — Modesto prætorii præfecto dixit sanctus Basilius: Parvi meâ refert utrum meâ in diœcesi maneam an ejiciar, quandoquidem nullum locum alteri antepono. — Parum curabat Agesilaus utrum

frigus esset an calor, utrumque enim pariter despiciebat.

Thème 144.

177*-180*. — Nescio an admirabilior adversis quam secundis rebus Annibal fuerit. — Nemo suspicatus fuisset Themistoclem, cujus sanguinem Artaxerxes addixerat, olim ab hoc principe valde amatum iri. — Ad Antiochum confugis, Annibal; at non credo te apud illum principem diu esse permansurum. — Virgilius Athenis proficiscitur, Romam redeundi causâ, nescio num eo adventurus sit. — Turrim ædificant Noemi posteri, at eorum sermonem adeo perturbabit Deus ut opus non perfecturi sint. — Adrianus Christianos persequitur; at non dubito quin ipse eorum mox misereatur. — Romam munera defert Cîneas; sed non dubito quin ista repudiaturi sint Romani. — Minimè dubitavit Camillus quin olim Romanos pœniteret, quod seipsum Româ expulissent. — In cubiculo quiescit Alcibiades: scire velim num ex illo prius egressurus sit quam ipsius inimici illud incendiant. — Saulus Damascum vadit christianos vexaturus; at minimè dubito quin lupus iste in agnum prius convertatur, quam eò adveniat. — Arianis favit Constantinus; nescio num misericordiam impetraverit. — Haud dubium est quin Augustus se tam æquum imperatorem quam iniquum triumvirum præstiterit.

Thème 145.

177*-180*. — Parùm curabat sanctus Basilius utrum Valens imperator et bona et vitam sibi adimeret necne. — O Athenienses, exclamabat Demosthenes, quid vestrà refert utrum mortuus sit an ægrotet Philippus? Si cælum vos ab isto liberaret, alterum vobis mox vestra suscitarret socordia. — Si viri Romano Curio similes inquirantur, plurimos repertum iri non arbitror. — Nescio num sanctos tam multos martyrii corona redimitos Lugduni iterum visuri simus. — Jubet Virgilius Æneida in ignem

projici, tanti vero hoc opus facit Augustus, ut illud servaturus sit. — Minime dubium est quin Alexander, ni obstitisset Deus, ut urbem Tyrum antea, sic urbem Hierosolymam eversurus fuisset. — Titus Domitiano pepercit: at nonnulli neutiquam dubitavère quin illum in posterum pœniteret. — Potesne mihi dicere num quam ædificant turrim prius confecturi sint Noemi posteri, quam alii aliò dispergantur? — Christianis primùm favit Valerianus; haud tamen dubium est quin illos dein crudeliter persecutus sit. — Timete, Romani, ne immatura mors Marcellum prius raptura sit quam Augustus imperii habenas deserat. — Morte subito percussi sunt Ananias ejusque uxor Saphira: nescimus an illis sui mendacii veniam a Deo efflagitandi tempus defuerit.

Thème 146.

177*-180*. — Causa erat summi sacerdotis Oniæ pietas ac constantia cur reges et sacerdotes locum sanctum magno in honore haberent. — Inivit Mucius Scevola consilium occidendi Porsennæ qui Romam a se obsessam fame expugnatum iri persuasum habebat. — Tiberius, in voluptates immersus, parùm curabat utrum victoriam reportarent legiones romanæ an cæderentur. — Non arbitror ullum unquam pluris Homerum fecisse quam fecit Alexander, rex Macedonia. — Valde anxii sunt Tobias ejusque uxor, quod nesciant num suus filius in Medorum regionem prospere advenit. — In Lacedæmonem procedit Epaminondas; at nescio num hanc urbem prius expugnaturus sit quam eò Agesilaus adveniat. — Præviderat Phocion se non aliam quam clarissimi cujusque Athenarum civis sortem experturum esse. — Minimè mihi dubium est, aiebat Aristoteli Philippus, quin filium meum Alexandrum regem Macedonia dignum sis effecturus. — Cum imperator appellatus fuit Marcus Aurelius, minimè dubitatum est quin pupillorum olim illum miseret. — Haud dubium est quin siti interiturus fuisset

Marci Aurelii exercitus, nisi Christiani milites largum imbrem a Deo impetravissent. — Geta imperator declaratur; at nescio nùm biennium prius regnurus sit quam inter Juliae matris suae brachia vulneribus confoditur. — Ego praevideo, aiebat Alexander, jamjam moriturus, quibus cruentis bellis amici mei mea funera celebraturi sint.

Thème 147.

185-187. — Cùm Collatino Brutus imperium abrogabat, poterat videri id injuste facere. — Dùm torquerentur Machabaei, sua illos mater ad mortem fortiter perpetiendam hortabatur. — Statim ut expiravit Jesus Christus, scissae sunt rupes, laceratum est velum templi, et monumenta aperta sunt. — Vix Goliathum, bellatorem istum non minus arrogantem quam temerarium, humi prostratum viderunt Philistaei, cùm terrore perculsi, terga verterunt. — Non erubuit Socrates cum ipsum suo cum filio adhuc puero ludentem Alcibiades deprehendit. — Die quãdam, cùm Moyses pasceret in deserto oves Jethro soceri sui, vidit rubum ardentem, qui tamen non comburebatur. — Adveniet tempus cùm Judaei Jesu Christi religionem amplectentur. — Tùm trucidatus est Philippus, cùm in theatrum ipsius statua introducebatur. — Sancta Mustiola imperatoris Claudii cognata, regnante Aureliano jussa est plumbatis flagellis caedi, dùm animam efflaret. — Persuasum habebat Solon hominem quamdiù viveret, in beatorum numerum non referendum esse. — Agesilaus, sicut caeteri Spartae pueri educatus, non prius imperavit quam parere didicit. — Amilcar, magni Annibalis pater, priusquam in Hispaniam belli causã intraret, sacra diis offerenda curavit. — Alcibiades, postquam se capitis damnatum audivit, Lacedaemonem demigravit. — Asdrubal, priusquam fratrem suum Annibalem junxisset, occisus est. — Augetur memoria, cùm eam exerceas.

Thème 148.

185-187. — Cùm sanctus Eusebius Dolicam quae oppidulum est Syriae intraret, quaedam mulier ariana illi tegula cerebrum excussit. — In eo erat ut Trajanus Colonia Agrippinensi proficisceretur, cùm de Nervae obitu audiit. — Annibal promisit Gallis non se stricturum ante gladium, quam in Italiam venisset. — Cum Thucydides scribebat libros suos tota Graecia bello flagrabat. — Frendebat Annibal quod, non subacta Italia, Carthaginem revocaretur. — Cùm Alcibiades Atheniensium partes suscipiebat, hi ab hostibus victoriam reportabant; cum sua in ipsos arma vertebat, vincebantur. — Tempestas minatur, antequam surgat; crepant aedificia, antequam corruant. — Roma capta erat et incensa, cùm Camillus Gallos in fugam vertit. — Saul Davidem occidere pluries conatus est, dùm coram ipso hic citharam pulsabat. — Statim ut suos medicos dimisit imperator Adrianus, quidquid sibi arridebat bibere et comedere coepit. — Duo tantum effluerant anni ex quo exercitui praerat Agesilaus, jamque vel ejus nomen superioris Asiae provinciis terrori erat. — Noemi posteri, turri Babelis nondum perfecta, dispersi fuerunt. — Me admones ut me sanum, quoad possim, servem. — Ex urbe vix egressi erant Jacobi filii cum domus Josephi dispensator venit, exprobrans quod argenteum domini sui, scyphum subripissent. — Primum cùm elephantes viderunt romani milites, mirifico terrore perculsi sunt. — Vir bonus non prius somno se tradit quam totius diei acta in animo reputet.

Thème 149.

185-187. — Tùm Empedocles in Sicilia vixit, cùm ea insula florebat. — Non expectavit Annibal dùm ipsum Romanis proderet rex Prusias; at hausto veneno, septuaginta annos natus obiit. — Anxia fuit Tobiae mater,

donec illum redeuntem vidit. — Samuel propheta regi Sauli dixerat : Cave ne prius sacrum facias quam ego rediero. — Abrahamus suis famulis dixit : Istic manete, dum ego filiusque meus sacrum Domino facturi ibimus. — Injusti sunt, qui ab aliis, cum possint, non propulsant injuriam. — Alexander cum expedita manu Arabiam petiit, dum ipsius duces urbem Tyrum obsidebant. — Ut Nero Agrippinam suam matrem interfici jussit, sævis conscientiae stimulis agitatus est, singulisque horis hanc sanguinolentam et vulneribus confossam videre videbatur. — Catilinæ, quoad fuit in urbe, omnibus consiliis obstetit Cicero. — Quos ad Coriolanum mittunt Romani legatos, ii prius reversuri sunt, quam in castra admittantur. — Drusus, Romam redeundi gratia profectus, prius mortuus est quam Rhenum trajecisset. — In quadam fabulâ legi, ursi nondum occisi pellem non vendendam esse. — Quo tempore civitati Lacedæmoni præerat Lycurgus, capite damnabatur quicumque aurum aut argentum domi servabat. — Statim ut pontifex Azarias aliique sacerdotes Oziam regem lepra contactum videre, a templo illum ociosius repulerunt. — Invitus feci ut Flaminium a senatu ejicerem septem annis postquam consul fuisset.

Thème 150.

188-191. — Deus Moysi Aaronique dixit : Cum vos verbis meis fidem non adhibueritis, nequaquam per vos populum meum in terram, quam ipsi pollicitus sum, introducam. — Sancti viri Jobi operam ita fortunavit Deus, ut inter Orientis incolas ditissimus ac potentissimus evaserit. — In magnis calamitatibus reges Tyrii, ut mos erat, filios suos ad placandam deorum iram immolabant. — Præstans imperator erat Timoleon; et quemadmodum juvenis adhuc senis maturitatem, ita jam senex juvenis fortitudinem vigoremque præstitit. — Quædam terræ partes sunt incultæ, quod aut frigore rigent aut

urantur calore. — Thyus quem Datames captivum fecit, terrorem incutiebat, cum viresset procera statura, necnon atra facie, barba promissa capillisque valde prolixis. — Sisygambis agendi rationem ego demiror; hanc autem illustrem reginam vitupero, quod omni cibo abstinuit, ne Alexandro superstes viveret. — Ut sementem feceris, ita metes. — Voluptatem ipsam per se, quia voluptas sit, optandam esse putat Epicurus. — Crassus græce sic loquebatur, ut nullam nosse aliam linguam videretur. — Alexandri milites, fluvium laxartem ratibus trajicientes, genibus innixi sunt, quò minus Scytharum sagittis paterent. — Plato escam malorum voluptatem appellat, quod eâ videlicet homines capiuntur, ut hamo pisces.

Thème 151.

188-191. — Deus Abrahamo dixit : Quia tu, ut mihi obedires, non dubitasti mihi tuum unicum immolare filium, ego in te omnia beneficia congeram. — Ne dubites, ait quidam auctor, quin, ut flagellis corpus, sic anima libidinibus dilaceretur. — Vespasianus injurias adeo obliviscebatur ut Vitellii inimici sui filiam locupletissimè dotaverit. — Socratem damnaverunt Athenienses; quod ipsis novam religionem introducere videretur. — Dionysius Æsculapio suam barbam auream demi jussit, dicens filium haud decere adeo prolixam, cum Apollo, hujus pater, imberbis pingeretur. — Nero, post matris suæ cædem, flagellis, ut dicebat ipse, a Furiis ipsum quocumque insequentibus, se laceratum sentiebat. — Augustus, quo Actiæ victoriæ memoria in posterum esset celebrator, urbem Nicopolim apud Actium condidit. — Interrogata quædam matrona romana cur alii viro nollet nubere, cum ipsius maritus Servius obiisset : Quia, inquit, mihi semper vivit Servius. — Decius imperator, ne in hostium manus incideret, in altam paludem incitato equo sese immisit. — Datames, quò majori regem Artaxerxem gaudio afficeret, cum Thyo a se capto profectus est, nec

ullum de suo itinere admonuit. — Ut velis me esse, ita me futurum esse persuasum habeto.

Thème 152.

192-195. — O lugendam cæcitatem! Vivimus terrenisque inhærescimus bonis non secus ac si nobis nunquam moriendum sit. Si ab hominum societate veritas probitasque amoverentur, cor regum illis perfugio esse deberet. — Si Jesum Christum non diligis tanquam hominum Salvatorem, at certè tanquam tuum judicem illum time. — Si Galbæ mensa solitò lautior erat, illum dolentem, imò lacrymantem sui ministri videbant. — Nonnulli omnia recta et honesta parvi pendunt, dummodo imperium consequantur. — Quis nonnullorum divitum erga pauperes acerbitatem non vituperet? — Quis cum Jesu Christo in terris pati nolit, ut cum ipso in cœlis regnet? — Strenuus miles laudatur, seu vicit, seu victus est. — Si Æsopo credimus, linguâ nihil melius, nihilque pejus. — Scito te nunquam esse lapsurum, si conscientia loquenti aurem præbeas. — In India, uxores se ignominia affectas existimant, si suis supersint maritis. — Si vel minimum fidei in nobis inerit, caducis æterna bona præponemus. — Cùm Alexander Cyri regis sepulcrum reserari jussisset, nihil ibi præter illius scutum putrefactum, duos arcus acinacemque reperit. — Videns Darius pacem sibi haud sperandam esse, nisi Alexandro totum imperium concederet, novum apparavit prælium.

Thème 153.

192-195. — Regi Sedeciæ dixit Jeremias: Si Babylonis te dedes, urbs non incendetur tuque et tui salvi eritis; sin aliter, urbem vastabunt incendio, nec vos a manibus eorum evadetis. — Otho ære alieno obrutus, palam dicebat: Ego omninò perditus sum, nisi forte quamprimum me ad imperium promoveant. — Non dubito quin, si te rogem aliquid, mihi sis responsurus. — Si vel minimi

scientias fecisset Domitianus, viros litteratos non aversatus fuisset. — Si piscatum ibat Nero, ex auro retia, ex serico funes erant. — Ne dubites amico de recta via deducto salutaria dare monita, sive habes aliquam spem, sive desperas te conata perfecturum. — Manet ingenium senibus, modo permaneat studium et industria. — Jugurtha jussus Româ discedere, hanc respiciens dixit: Si emptorem urbs ista repererit, mox disperibit. — Quis unum assem pauperibus non largiatur, ut thesaurum in cœlis obtineat? — Quis credat Alexandrum in India multis hostium millibus obniti potuisse? — Sic cogitandum est tanquam aliquis in cogitationes inspicere possit; nonne enim Deus in eas inspicit? — Romæ nihil non metuendum, nisi Coriolanus, suæ matris lacrymis precibusque motus, isti ingratae urbi illatam sibi injuriam ignovisset. — Appius Claudius Pulcher pullos sacros in aquam mergi jussit, dicens: Si non edunt, saltem bibent. — Sapienter egisset Darius, si Charidemi consilio paruisset.

Thème 154.

192-195. — Quis suis inimicis non ignoscat, cùm videt Jesum Christum suis pro tortoribus orantem? — Bellum priores non ordiemur, aiebat Pericles, at si hostes nos lacessiverint, fortiter vim vi repellemus. — Si urbs quæpiam incendio vastabatur, huic publica pecunia subveniebat Antoninus, illamque renovandam curabat; si qua calamitate alia vexabatur, hanc sublevabat, suisque adjuvabat redditibus. — Cùm Darius, Hystaspis filius, Nitocris, Babyloniorum reginæ, sepulcrum reserari jussisset, nihil ibi nisi cadaver istaque verba inscripta reperit: Nisi tu arderes avaritia, mortuorum tumulos non aperuisses. — Cato omnibus præstabat, sive agrum colebat, sive ducebat exercitum. — Cyrus Sardinum civibus significari jussit ipsos salvos fore, eorumque uxoribus ac liberis parcitum iri, dùm ad se suum aurum ar-

gentumque in totum asportarent. — Cùm de Alexandri morte audisset Sisygambis, suam suarumque neptium sortem deflevit non secus ac si altero Dario orbata fuisset. — Si meas numeres victorias, aiebat Alexander, diù vixi; sin autem meos annos, haud satis diù. — Si vel minimum Jesu Christo dederimus, egenis opitulando, amplissimam mercedem accipiemus. — Non ignoras te, si telo primam aciem præfringas, reliquo ferro vim nocendi sublaturum.

Thème 155.

196-197. — Nobis vitandum est peccatum, etiamsi nos illud admisisse omnes sint ignoraturi. — Multi simulant se omnia scire, nec quidquam sciunt. — Affirmat Cicero se descriptam apud Platonem mortem Socratis legerè nunquam potuisse quin lacrymas profunderet. — Persarum exercitus, pro antiquo more, nunquam nisi orto sole progrediebatur. — Darius in suam perniciem, hosti obviam ivit, cùm illum expectare debuisset. — Cùm splendido in palatio nasci possis, o Jesu, in præsepio tu nasceris. — Caine, tuum fratrem imitare, ne autem illi invidias. — Ferro quidem armisque, non autem Persarum auro et donis, invicti erant Græciæ populi. — Josephus suos fratres beneficiis cumulavit, nedum ab illis poenas expeteret. — Sophocles in jus a suis liberis vocatus absolutus est, nedum a iudicibus damnaretur. — Sævissimos cruciatus sustinuisent Ægyptii, potius quam felem aut crocodilum malè mularent. — Omisso Aristide, quot viros illustres peperit Græcia! — Ut sanctos apostolos Petrum et Paulum omittam, quot præclari martyres urbem Romam suo sanguine irrigarunt! — Joannes Baptista, licet nullum miraculum pataverit, colitur tamen tanquam omnium sanctorum maximus.

Thème 156.

196-197. — Deus, cùm Adamum et Evam post peccatum exterminare potuisset, Salvatorem illis promisit. —

Cainus, cum ad Dei misericordiam debuisset confugere, desperationi se dedit. — Quidam multum loquendo nihil dicunt; Phocion autem multa paucis dicebat. — O juvenes, de morte meditamini, ne autem vos voluptati dedatis. — Augustus Cinnam, qui in se conspiraverat, ad consulatum promovit, nedum in illum sæviret. — Tantum absuit ut impius Herodes Jesum Christum aliquid prodigii patrantem videret, uti speraverat, ut contra ne unum quidem verbum proferentem audierit. — Vir vere christianus fert omnes cruciatus, potiusquam fidem suam prodat. — Phocion fuit continuo pauper, cùm ditissimus esse posset — Timoleon oculorum lumina amisit, neque eum querentem quisquam audivit. — Nemo felix vivere potest, nisi honeste vivat. — Ut omittam sanctum Pothinum sanctumque Irenæum, quot sancti præsules urbem Lugdunum illustraverunt! — Athenienses, etsi tam duriter quam Spartiæ non educabantur, haud minus fortes erant. — Nullum unquam virum Persæ prius condemnabant, quam auditus fuisset, et sui cum ipso compositi essent delatores. — Evangelium, licet omnibus eandem doctrinam eademque præcepta proponat, paucis tamen offert quasdam vitæ perfectioris regulas quæ consilia evangelica dicuntur. — Nullam rem Cyrus moliebatur, nisi prius suorum exercituum duces in consilium adhibuisset.

Thème 157.

196-197. — Phocion quinquies et quadragies exercituum imperator delectus est, nec tamen unquam imperium postulaverat vel ambierat. — Postquam Siciliam pacavit Timoleon, nihil ibi publici negotii absolutum est nisi in consilium adhibitus fuisset. — Ingrati animi crimen, ut animadvertit Seneca, licet nullibi poenæ obnoxium sit, ubique tamen damnatur. — Lux solis, cum cæteris rebus impertiatur, nunquam tamen minuitur. — Philippus, ut perhibent, nunquam e suo palatio exibat

quin servus sic jussus ipsum ter inelamasset : Philippe, te mortalem esse memento. — Israelitarum reges, cum prophetas a Deo ad se missos audire debuissent, illos afficiebant contumeliis aut neci dabant. — Quot sancti, cum exaggeratis fortunis quæ hæreditate sibi advenerant, uti potuissent, illas pauperibus dilargiti sunt. — Appetamus bona cælestia, ne autem terrenis studeamus. — Dictitabat sanctus Arsenius : Vocem non continuisse semper me pœnituit, nunquam autem siluisse. — Quis non stupet quod homines post diluvium pejores quam ante facti fuerint, nedum ad bonam frugem se recipe- rent. — Cum in dies cresceret Caligulæ rabies, nedum deferveret, in istum conspiratum est.

Thème 158.

198-199. — Sanctus Ludovicus, cum fere quadraginta quatuor annos rex Galliæ fuisset, propè Tunetum in Africa lue interiit. — Cum imperator esset Theodosius cognomine Magnus, in Ægypto alibique inanum numinum templa eversa sunt. — Perditis etiam rebus omnibus, ipsa virtus se sustentare posse videtur. — Annibal, Alpibus superatis, in Italiam pervenit. — Sereno quoque cælo, aliquando tonat. — Isaaci oculi, cum senuisset, ita obscurati sunt, ut videre jam non posset. — Victo Pompeio, nemo jam Cæsari resistere poterat. — Græci, urbe Troja capta et excisa, in patriam rediére, Trojani vero profugerunt, Ænea duce, atque post multos perpressos labores, tandem in Italiam appulerunt. — Prisci philosophi, pro sua superbia, graviore afficiebantur morbo quam ii quibus medebantur. — Moyses, pro sua mansuetudine, Dominum obsecravit ut Aaroni et Mariæ ignosceret. — Servus Androcles, qui tertium jam annum cum leone vitam degebat, quadam die, hujus feræ vitæ pertæsus, dum leo venaretur, aufugit. — Caius Marcius, captis Coriolis, urbe Volscorum, Coriolanus dictus est. — Jesus Christus, octavo calendas januarii, Sabinò et Rufo

consulibus, Bethleemæ natus est. — Sisygambim tanto mœrore affecit Alexandri interitus, ut, cum Dario filio suo plures annos superstes vixisset, Macedonia regi paucis duntaxat diebus superesse potuerit. — Regibus expulsis, consules Romæ creati sunt.

Thème 159.

198-199. — Cum Henricus quartus sibi subditis valde affabilem sese exhibuerit, Franci grata semper erit ejus memoria. — Diocletianus cum fere undeviginti annos imperator fuisset, necessitate adstrictus imperio se abdicavit. — Saul, quia prophetæ Samueli non paruerat, a Deo rejectus est. — Alexander, cum in solium ascendisset, varias gentes barbaras, alias sui nominis terrore, alias armorum vi subegit. — Sanctus Martinus, cum miles esset, cuiquam mendico, quem Ambianum ingrediens vidit gelu rigentem, dimidiam chlamydis suæ partem dedit. — Reluctante naturâ, irritus labor est. — Xerxes, pro sua potentia se Græciam subacturum esse existimabat. — Suâ pro facundiâ Demosthenes Philippo, Macedonia regi, terrorem incutiebat. — Plebs, Catilinæ conjuratione patefacta, Ciceronem ad cælum tollere cœpit. — Antiochus, concitante Annibale, bellum adversus Romanos suscepit. — Cum toto corpore contremuerit sanctus Hieronymus de ultimo judicio cogitans, quis ex nobis non contremiscat? — Dionysius Tyrannus, cum Platonem Syracusas mox adventurum audiisset (*ou* audito Platonem, etc.), illi in curru a quatuor equis albis vecto obviam ivit. — Magis auctoribus, Xerxes omnia Græciæ templa inflammasse dicitur. — Eclipses non ubique cernuntur, sæpius globo terræ obstante. — Pericles Athenienses solis obscuratione territos, redditis ejus rei causis, metu liberavit.

Thème 160.

201-204. — Etiamnum reperire est homines qui honores contemnant; at paucissimos reperias. — Adhuc

neminem cognovi poetam, qui sibi non optimus videretur. — Quis est qui non oderit Neronem ceterosque romanos imperatores qui crudelitate aut flagitiis turpiter eminuerunt? — Campani, quod auri argentique haberent, ad quaestores deferre jussi sunt. — Philippus suum filium Alexandrum inconsideratum habebat qui in Bucephalum, equum asperrimum vellet conscendere. — Imperator Theodosius sanctum Arsenium elegit, cui filium suum Arcadium educandum crederet. — Alcibiades in Asiam transiit ad Pharnabazum, quem sua humanitate cepit. — Omnium quos viderunt Graeci Themistocles fuit audacissimus. — Qualescumque sint istius vitae aeternae, si quis fide valeat gaudere affluit. — Post trucidatum Pertinacem, praetoriani milites alta voce clamare ausi sunt: Quilibet plurimum obtulerit, imperator proclamabitur. — Ferunt Catonem servo suo nunquam iratum fuisse, qualemcumque cibum ille sibi ipsi apponeret. — Quanticumque, Cyro iudice, aestimanda foret liberalitas, nihilominus benignitatem affabilitatemque pluris faciebat. — Quodlibet donum, quantumcumque erat, libenter accipiebat rex Artaxerxes. — Quantumvis peritus per se esset Evagoras, rex Salaminae, nihil unquam consilii capiebat quin quorundam sapientium virorum arbitrio permitteret. — Quocumque recedamus, Dei conspectum effugere non possumus.

Thème 161.

201-204. — Pœni solum Xantippum Spartanum repererunt quem Romanis opponerent. — Heu miserum principem! de Alexandro Phæreo exclamat Tullius, qui magis servo ac tonsori quam conjugis suae fuisset. — Pharaonis filia Moysis genitrici sibi ignota dixit: Tibi hunc infantem quem tu enutrias committo, tibi quoque ego operæ mercedem persolvam. — Quidquid egero, continuo scies. — Qualemcumque mortem minabantur persecutores martyribus, hi nequaquam movebantur. — Imperium

licitantur Sulpicianus ac Julianus, utrumcumque plures ostenderit nummos, illud impetrabit. — Socrates dicere solebat omnes in eo, quod scirent, satis esse eloquentes. — Videre est homines qui quælibet, præter Jesum Christum, discant et sciant: Istorum sors quam dolenda est! — Caninius, ut aiebat Cicero, fuit mirifica vigilantia, qui toto suo consulatu somnum non senserit. — In ramo vel maxime specioso, ut ait quidam auctor, superest semper quod seces atque interputes. — Annibali, quocumque iter habuit, cum incolis ubique fuit pugnandum. — Existimatur Cyrus unus e clarissimis ducibus qui unquam exstiterunt. — Nullus vere christianus credat lugendam esse mortem, quam gloriosa beataque immortalitas consequatur. — Paucissimos reperias qui gloriam quasi rerum gestarum mercedem non desiderant. — Quotocumque in Romanos furore inflammabantur Falisci, vix de præclaro Camilli, Romani ducis, facinore audiverunt, cum pacem petiere.

Thème 162.

201-204. — Videas plerosque homines divitiarum voluptatumque amore fascinosos; et ideo paucissimos qui solam virtutem aestiment reperias. — Quicumque imperatorem Claudium adire volebat, excutiebatur, ne quid armorum suorum sub veste occultaret. — Pharisei qui adulteram mulierem ad Jesum adduxerant, arbitrabantur se illius accusandi causam, quocumque daret responsum, habituros. — Cum Agrippæ regi tantillum aquæ obtulisset Thaumastes, ille id officii, quantumcumque nobis videatur, optimis muneribus rependit. — Cum Regulus haud impetrata captivorum commutatione, Carthaginem rediisset, nihil supplicii fuit quod in hunc illustrem Romanum non excogitaret Pœnorum crudelitas. — Alexander Achillem beatum existimabat qui vivus Patrocleum amicum, mortuusque Homerum præconem habuisset. — Antiocheni solum sanctum Flavianum, præsullem